

Nositelia titulu *Čestný člen SBS* a ceny *Holubeho pamätná medaila* za rok 2015

DOC. RNDR. LUBOMÍR HROUDA, CSc.

Narodil sa 8. 12. 1945 v juhočeskom Písku. Po absolvovaní vysokoškolského štúdia na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe v r. 1968 a obhajobe diplomovej práce o taxonómii a chorológii rodu *Inula* v Československu, pracoval na Botanickom ústave Československej akadémie vied v Průhoniciach (r. 1969–1990), kde získal doktorát a vedeckú hodnosť kandidáta biologických vied po obhajobe taxonomickej štúdie rodu *Ornithogalum* v Československu. Od r. 1991 pôsobil na Katedre botaniky Prírodovedeckej fakulty Karlovej univerzity v Prahe (v r. 2003–2009 vo funkcii vedúceho katedry). V r. 1998 sa na Karlovej univerzite habilitoval prácou *Taxonomické a chorologické štúdie pre kompendium Květena České republiky*. V rokoch 1992–2001 súbežne prednášal aj na Katedre botaniky Biologickej fakulty Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach a od r. 2010 až do súčasnosti pôsobí ako vedúci Katedry biológie a environmentálnych štúdií na Pedagogickej fakulte UK v Prahe. Je dlhoročným aktívnym členom Českej botanickej spoločnosti (v období r. 2005–2014 vo funkcii predsedu) a aj Slovenskej botanickej spoločnosti (je nositeľom titulu zaslúžilý člen SBS od r. 2005 a laureátom Holubeho pamätnej medaily SBS za r. 2009).

Vo svojej vedeckej práci sa zameriava predovšetkým na taxonómiu a chorológiu cievnatých rastlín, fytogeografiu, ekológiu, floristiku a popularizáciu botaniky. Spomedzi najvýznamnejších botanických publikácií, majúcich vzťah k územiu Slovenska, možno vyzdvihnúť spoluautorský podiel na Flóre Slovenska, Červenej knihe ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov SR a ČR (5. Vyššie rastliny), Zozname nižších a vyšších rastlín Slovenska a Prehľade chromozómových počtov papraďorastov a cievnatých rastlín Slovenska. V súčasnosti spolupracuje ako jeden z editorov a autorov aj na pripravovanom a botanickej obcou veľmi očakávanom Kľúči na určovanie cievnatých rastlín flóry Slovenska. Je vynikajúcim znalcom a zanieteným obdivovateľom slovenskej flóry a väčšiny významných botanických lokalít na našom území.

Doc. Hrouda je v dlhodobom pracovnom a priateľskom kontakte s celým radom slovenských botanikov najmenej troch generácií a ústretovým sprievodcom kolegov, prichádzajúcich do Prahy za konzultáciami a štúdiom herbárových zbierok a literatúry. Pravidelne sa zúčastňuje na rozličných odborných a pracovných podujatiach organizovaných našou Spoločnosťou a v pozícii dlhoročného predsedu sesterskej Českej botanickej spoločnosti aj zjazdov alebo valných zhromaždení Slovenskej botanickej spoločnosti. Je dlhoročným nadšeným spoluorganizátorom, vedúcim a zároveň aktívnym účastníkom spoločných česko-slovenských letných floristických kurzov Českej a Slovenskej botanickej spoločnosti. Titul Čestný člen SBS mu bol udelený ako prejav uznania celoživotného diela v oblasti botaniky a ocenenia jeho prínosu pre Slovenskú botanickú spoločnosť a slovenskú botaniku.

JUDITA KOCHJAROVÁ
predsedníčka Sekcie systematickej botaniky a geobotaniky SBS

RNDR. VLADIMÍR JEHLÍK, DRSc.

Narodil sa 20. 5. 1940 v Jičine v severných Čechách. Štúdium na Prírodovedeckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe ukončil v roku 1963 obhajobou práce „Rastlinné spoločenstvá Frýdlantského výbežku“. Po štúdiu začal pracovať na Botanickom ústave Akadémie vied ČR v Průhoniciach. Pôsobil ako vedecký pracovník na Oddelení pre výskum antropofytov a neskôr na Oddelení taxonómie, až do roku 1996. Potom pracoval na Výskumnom ústave rastlinnej výroby v Prahe-Ruzyni. V roku 1977 obhájil kandidátsku prácu s názvom „Vegetácia železníc vo východnej polovici severných Čiech“ a získal titul CSc. V roku 2000 získal akademický titul DrSc. za prácu „Cizí expanzivní plevele ČR a SR“.

Práca Dr. Jehlíka sa sústreďuje najmä na výskum synantropnej flóry a vegetácie, so zameraním na adventívne druhy, a v tomto odbore patrí nepochybne k uznávaným špecialistom v strednej Európe. Podrobne sa venoval rodom *Amaranthus*, *Chenopodium*, *Oenothera*, *Oxalis* a *Setaria*. Okrem toho publikoval práce o chorológii a taxonómii viacerých adventívnych rastlín v Čechách a na Slovensku. Zaoberal sa štúdiom migrácie nepôvodných cievnatých rastlín a vypracoval migračné cesty adventívnych druhov pre územie bývalého Československa. Taktiež sa venoval výskumu rastlinných spoločenstiev (najmä ruderalných) a pokračoval vo výskume vegetácie svojho rodného kraja – Frýdlantského výbežku. Je autorom vyše sto vedeckých publikácií.

Dr. Jehlík podnikol početné výskumné expedície na Slovensko. Jeho cieľom boli najmä riečne prístavy, železničné uzly a prekladiská a obilné silá. Materiál zo slovenských prístavov (Bratislava a Komárno) bol spracovaný v rozsiahlej publikácii o riečnych prístavoch strednej Európy „Die Vegetation und Flora der Flusshäfen Mitteleuropas“ v roku 2013. Výskum na východoslovenských železničných uzloch, ktorý začal v roku 1964, pokračuje dodnes. Poznatky o rozšírení a ekológii adventívnych druhov boli pretavené do dvoch významných prác – „Karanténny plevele Československa“ a „Cizí expanzivní plevele ČR a SR“. Do diela Flóra Slovenska spracoval rod *Oenothera*.

Od roku 1991 je členom Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV. Avšak spolupráca so Sekciou pre výskum synantropnej flóry a vegetácie trvá od jej počiatkov. Aktívne sa zúčastňoval na podujatiach organizovaných Sekciou – na medzinárodných sympóziách, kolokviách a konferenciách. Holubyho pamätná medaila mu bola udelená za jeho zásluhy pri rozvoji poznania flóry a vegetácie Slovenska a dlhoročnú česko-slovenskú vedeckú spoluprácu.

JANA MÁJEKOVÁ

predsedníčka Sekcie pre výskum synantropnej flóry a vegetácie SBS

RNDr. Ivan Pišút, DrSc.

Narodil sa 13. 3. 1935 v Bratislave. Botaniku vyštudoval na Biologickej fakulte Karlovej Univerzity v Prahe. Celoživotnými objektami jeho záujmu sa stali lišajníky, ktorým venoval diplomovú prácu „Lišajníky rodu *Cladonia* na Slovensku (1958)“, kandidátsku dizertačnú prácu „Druhy lišajníkového rodu *Collema* na Slovensku (1967)“ aj doktorskú dizertačnú prácu „Epifytické lišajníky Slovenska (1997)“. Štúdiu taxonómie, floristiky a ekológie lišajníkov, ale aj machorastov, vyšších rastlín a histórii botaniky sa venoval v r. 1961–1989 v Slovenskom národnom múzeu, v r. 1989–2010 pôsobil v Ústave experimentálnej biológie a ekológie a v Botanickom ústave SAV. Je autorom, resp. spoluautorom 6 knižných publikácií, 1 vysokoškolskej učebnice, 2 vysokoškolských skript a viac ako 400 vedeckých prác a je považovaný za zakladateľa slovenskej lichenológie.

Dr. Pišút napísal prvý slovenský kľúč na určovanie lišajníkov na Slovensku. Ako prvý vo východnej Európe začal študovať vplyv priemyselných exhalátov na lišajníky (jeho pionierska práca vyšla v r. 1962) a bioindikácii pomocou lišajníkov sa venoval priebežne celú vedeckú kariéru. Zahájil a dokončil projekt sieťového mapovania epifytických lišajníkov na Slovensku. Bol spoluautorom zoznamov lišajníkov Slovenska, ako aj zoznamov chránených a ohrozených druhov lišajníkov. V Červenej knihe ohrozených a vzácnych druhov využil svoje schopnosti a poskytol do publikácie okrem vedomostí aj vlastné kresby lišajníkov. Ako prvý na Slovensku publikoval populárnu knihu o lišajníkoch s názvom „Zelený lišajník“.

Dr. Pišút je zakladateľom a budovateľom dvoch najväčších slovenských lichenologických zbierok: zbierky Slovenského národného múzea v Bratislave a Botanického ústavu SAV. Vlastnými aktivitami rozšíril zbierku SNM zhruba o 115 000 položiek lišajníkov a machorastov. Iniciovane budovanie prvej zbierky lišajníkov na Botanickom ústave SAV, do ktorej prispel vo veľkej miere vlastnými zbermi. Vydal taktiež jedinú slovenskú 12-zväzkovú exsikatívnu zbierku lišajníkov.

Dr. Pišút bol aktívny a zapálený pedagóg, pokým mu to voľnejšie podmienky 60-tych rokov umožnili, vyučoval na PriF UK v Bratislave lichenológiu. Pôsobil ako utajený a až v neskorších rokoch menovaný vedúci diplomových a dizertačných prác. Vychoval rad nadšených a erudovaných slovenských, ale aj českých lichenológov. Holubyho pamätná medaila mu bola udelená ako uznanie jeho celoživotného diela v oblasti botaniky.

ALICA KOŠUTHOVÁ
predsedníčka Lichenologickej pracovnej skupiny SBS

Mgr. Iveta Škodová, PhD. (rod. Pohoriljaková)

Narodila sa 15. 1. 1969 v Trenčíne. Vysokoškolské štúdium absolvovala na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a završila ho v r. 1992 zložením štátnych záverečných skúšok a úspešnou obhajobou diplomovej práce, zameranej na lúčne a pasienkové spoločenstvá Drietomskej doliny v Bielych Karpatoch. Od r. 1992 až do súčasnosti pôsobí na Oddelení geobotaniky Botanického ústavu SAV v Bratislave (od r. 2010 vo funkcii vedúcej oddelenia). V r. 2014 získala doktorát a titul PhD. za súbor 4 prác, zameraných na syntaxonomický a ekologický výskum travinno-bylinnej vegetácie Karpát.

Vo svojej vedeckej práci sa orientuje na štúdium vegetácie nelesných rastlinných spoločenstiev Slovenska, výskum európsky významných biotopov a rastlinných druhov. Zúčastnila sa na riešení viacerých vedeckých projektov, zameraných na komplexný prehľad vegetačných jednotiek Slovenska, ako aj na výskum vzácnych a ohrozených biotopov a druhov cievnatých rastlín. Ako členka širších autorských kolektívov sa podieľala na uverejnení Formalizovaného klasifikačného systému na identifikáciu travinnobylinnej vegetácie Slovenska (r. 2007) a Prehľadu diagnostických, konštantných a dominantných druhov vyšších vegetačných jednotiek Slovenska (r. 2008). Vypracovala v spoluautorstve 2 kapitoly v monografii Rastlinné spoločenstvá Slovenska 5. Travinno-bylinná vegetácia, ktoré sú venované fytocenózam tried Festuco-Brometea a Molinio-Arrhenatheretea. Zároveň je aj spolueditorkou tohto diela, ktoré vyšlo vo vydavateľstve Veda v Bratislave v r. 2014. Holubyho pamätná medaila jej bola udelená za spoluautorstvo monografie Rastlinné spoločenstvá Slovenska 5. Travinno-bylinná vegetácia.

JUDITA KOCHJAROVÁ
predsedníčka Sekcie systematickej botaniky a geobotaniky SBS

Mgr. Katarína Hegedúšová Vantarová, PhD. (rod. Kučerová)

Narodila sa 29. 9. 1972 v Martine. Vysokoškolské štúdium absolvovala na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave a završila ho v r. 1996 zložením štátnych záverečných skúšok a úspešnou obhajobou diplomovej práce, zameranej na rekonštrukciu vegetácie Podtatranskej kotliny. V r. 1996–1999 absolvovala postgraduálne štúdium na Katedre pedológie PríF UK v Bratislave so zameraním na mapovanie lesnej vegetácie. V r. 2002 získala doktorát a titul PhD. za prácu „Fytcenologická mapa reálnej lesnej vegetácie vybraného katastrálneho územia Repište, Hlinik nad Hronom and Sklené Teplice“. Od r. 1999 až do súčasnosti pôsobí ako vedecká pracovníčka Oddelenia geobotaniky na Botanickom ústave SAV v Bratislave.

Vo svojej vedeckej práci sa orientuje na štúdium vegetácie nelesných aj lesných rastlinných spoločenstiev Slovenska, výskum a mapovanie európsky významných biotopov aj vybraných rastlinných druhov. Zúčastnila sa na riešení viacerých vedeckých projektov, zameraných na komplexný prehľad vegetačných jednotiek Slovenska, ako aj na výskum vzácnych a ohrozených biotopov a druhov cievnatých rastlín. Ako členka širších autorských kolektívov sa podieľala na uverejnení Formalizovaného klasifikačného systému na identifikáciu travinnobylinnej vegetácie Slovenska (r. 2007) a Prehľadu diagnostických, konštantných a dominantných druhov vyšších vegetačných jednotiek Slovenska (r. 2008). Vypracovala v spoluautorstve 3 kapitoly v monografii Rastlinné spoločenstvá Slovenska 5. Travinno-bylinná vegetácia, ktoré sú venované fytcenózam tried Trifolio-Geraniea, Molinio-Arrhenatheretea a Calluno-Ulicetea. Zároveň je aj spolueditorkou tohto diela, ktoré vyšlo vo vydavateľstve Veda v Bratislave v r. 2014. V spolupráci s orgánmi Štátnej ochrany prírody a mimovládnyimi organizáciami, orientovanými na environmentálny výskum a menežment, sa zúčastnila viacerých projektov, zameraných na mapovanie európsky významných biotopov a na tvorbu menežmentových modelov pre travinno-bylinné biotopy.

Dr. Hegedúšová Vantarová je tiež dlhoročnou aktívnou členkou Slovenskej botanickej spoločnosti a viacero rokov pracuje v Hlavnom výbore SBS ako členka revíznej komisie. Holubyho pamätná medaila jej bola udelená za spoluautorstvo monografie Rastlinné spoločenstvá Slovenska 5. Travinno-bylinná vegetácia.

JUDITA KOCHJAROVÁ
predsedníčka Sekcie systematickej botaniky a geobotaniky SBS